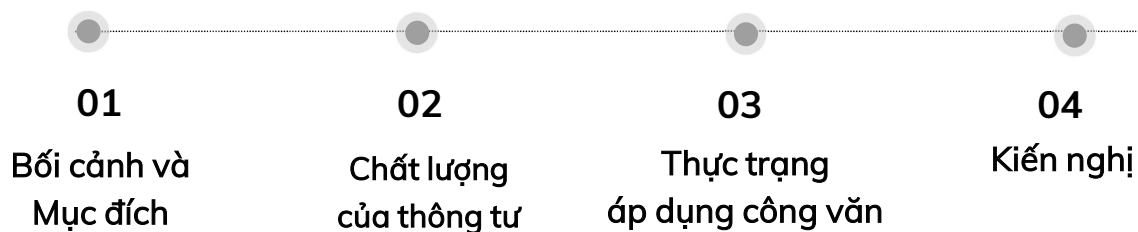

CHẤT LƯỢNG CỦA THÔNG TƯ, CÔNG VĂN – DƯỚI GÓC NHÌN CỦA DOANH NGHIỆP

BAN PHÁP CHẾ, VCCI

1

NHỮNG NỘI DUNG CHÍNH

2

BỐI CẢNH VÀ MỤC ĐÍCH

Bối cảnh

Hoạt động cải thiện môi trường kinh doanh tập trung chủ yếu ở văn bản pháp luật từ cấp nghị định trở lên, văn bản hướng dẫn ... ít được quan tâm hơn

Đặc thù của hệ thống văn bản pháp luật: luật, nghị định không áp dụng được ngay, chờ thông tư, thậm chí công văn, quy định mới "đi vào cuộc sống"

→ Chất lượng của thông tư, công văn tác động đến môi trường đầu tư kinh doanh

Mục đích

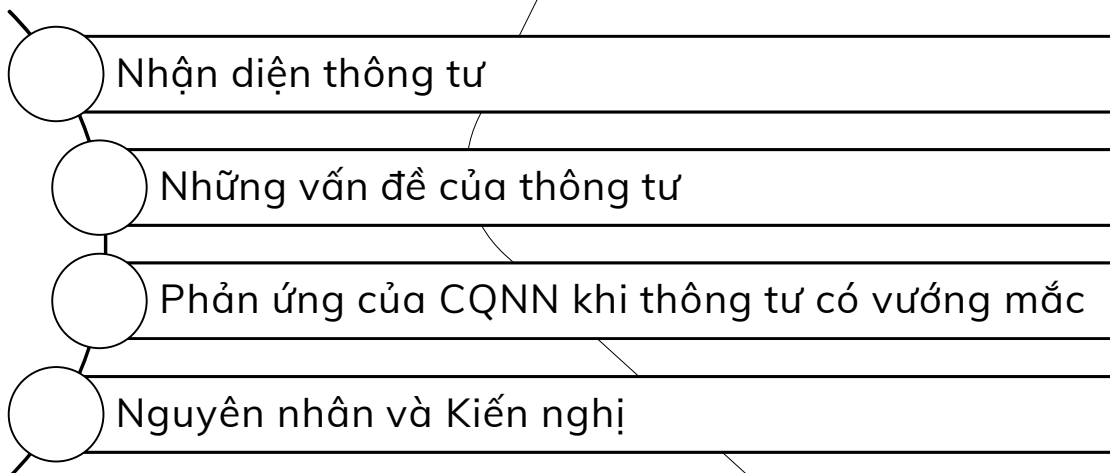
Chỉ ra những vấn đề tồn tại ở thông tư, công văn tác động đến hoạt động đầu tư, kinh doanh của doanh nghiệp.

Phân tích nguyên nhân và đề xuất giải pháp để nâng cao chất lượng của các loại văn bản này

3

THÔNG TƯ CÒN NHIỀU ĐIỂM VƯỚNG

4

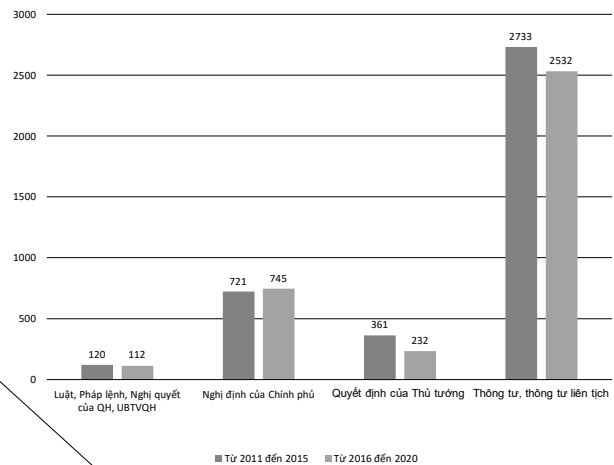
SỐ LƯỢNG LỚN

68% tổng số lượng VBQPPL ban hành

Tính từ 01/01/2016 – 20/7/2020

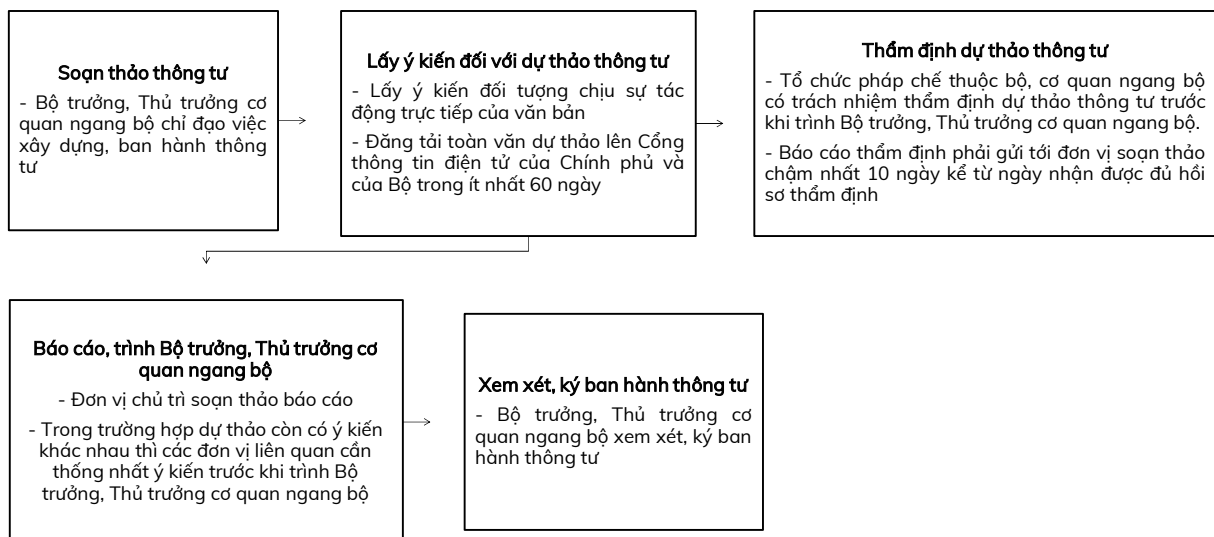
Văn bản hướng dẫn cho mỗi luật

6,8 Nghị định, 1,8 Quyết định của Thủ tướng Chính phủ, 25,8 Thông tư, 1,9 Thông tư liên tịch

5

QUY TRÌNH BAN HÀNH THÔNG TƯ

6

QUY TRÌNH BAN HÀNH NGHỊ ĐỊNH

7

7

THÔNG TƯ KHÔNG ĐƯỢC QUY ĐỊNH GÌ?

01 Điều kiện kinh doanh

Luật Doanh nghiệp 2005
Luật Đầu tư 2014, 2020

02 Thủ tục hành chính

Nếu không được ủy quyền tại luật
Luật Ban hành VBQPPL 2018

8

1. NHỮNG VẤN ĐỀ “NỔI CỘM” CỦA THÔNG TƯ

9

THÔNG TƯ QUY ĐỊNH ĐIỀU KIỆN KINH DOANH

“Công khai”

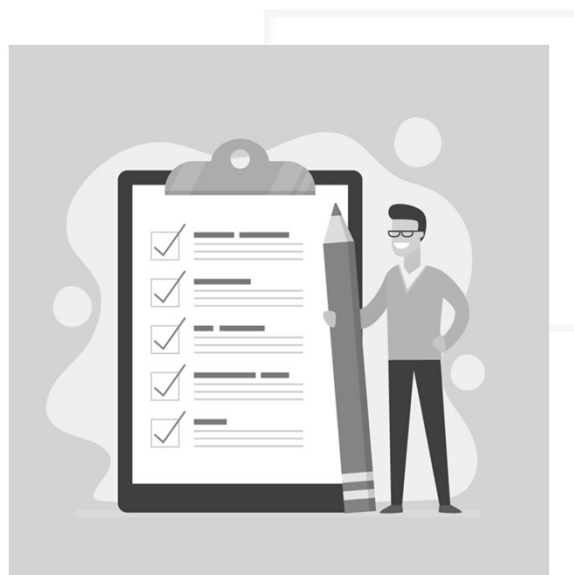
Các quy định về điều kiện kinh doanh rất rõ ràng (từ tiêu đề đến nội dung). Phổ biến trong lĩnh vực ngân hàng

VD: Thông tư 03/2018/TT-NHNN quy định điều kiện cấp giấy phép thành lập và hoạt động của tổ chức tài chính vi mô

“Ẩn”

Tiêu chí lựa chọn doanh nghiệp tham gia vào hoạt động cung cấp dịch vụ cho cơ quan nhà nước, các tổ chức, cá nhân khác

VD: Thông tư 78/2021/TT-BTC quy định tiêu chí lựa chọn tổ chức cung cấp dịch vụ nhận truyền, lưu trữ dữ liệu hóa đơn điện tử

10

LẠM DỤNG BAN HÀNH THÔNG TƯ

• CẦN THIẾT BAN HÀNH THÔNG TƯ

Thông tư như là “mảnh ghép cuối cùng” để hoàn chỉnh một quy định/thủ tục (VD: thông tư ban hành quy chuẩn kỹ thuật, phí, lệ phí ...)
Thông tư ban hành các biện pháp thực hiện chức năng quản lý của Bộ

• KHÔNG CẦN THIẾT BAN HÀNH THÔNG TƯ

Thông tư hướng dẫn mà không được ủy quyền.
VD: Thông tư 38/2014/TT-BTC, TT 60/2021/TT-BTC quy định chi tiết về tài liệu trong hồ sơ cấp Giấy chứng nhận đủ điều kiện thẩm định giá trong khi ND 89/2012/ND-CP, ND 12/2021/ND-CP, Luật giá không ủy quyền

• THỰC THI LỆ THUỘC VÀO THÔNG TƯ

Một số ngành, lĩnh vực, việc thực thi quy định lệ thuộc quá lớn vào thông tư
VD: hơn 70 thông tư hướng dẫn Luật các tổ chức tín dụng 2010, 2017
Trong lĩnh vực thuế, DN hầu như chỉ biết đến quy định tại thông tư để áp dụng

Nhiều thông tư hướng dẫn chi tiết các quy định khi không được ủy quyền
→ dường như đang có sự “lạm dụng” ban hành dạng văn bản này
Thực thi quy định pháp luật lệ thuộc quá lớn vào thông tư → quan ngại về tình trạng “luật khung”, “luật ống”

→ Các yếu tố trên tạo nên rủi ro cho môi trường kinh doanh, khi quy định tác động đến doanh nghiệp lại không được kiểm soát chặt chẽ

MORE

11

“ĐIỂM SÁNG”, “ĐIỂM VƯỚNG” ĐẠN XEN

Thông tư được DN đánh giá cao

VD: TT 29/2020/TT-BYT cho phép duy trì hiệu lực giấy đăng ký lưu hành 12 tháng để giải quyết cho tình trạng khó khăn do Covid-19
TT 16/2021/TT-NHNN cho phép triển khai mở tài khoản thanh toán cá nhân bằng phương thức điện

Thông tư bị đình chỉ thi hành

VD: TT 15/2019/TT-BKHCHN về “Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về thép không gỉ” bị ngưng hiệu lực thi hành khi mới phát sinh hiệu lực khoảng 08 tháng

Quy định mâu thuẫn, chồng chéo

Chưa thống nhất với quy định tại ND, Luật
Chưa thống nhất trong các quy định với nhau
Chưa thống nhất giữa các thông tư

Quy định chưa hợp lý, chưa minh bạch

Quy định tạo ra chi phí tuân thủ bất hợp lý
Quy định không rõ về trình tự, thủ tục hành chính
Các quy định có tính định tính

12

● VẤN ĐỀ KHÁC ...

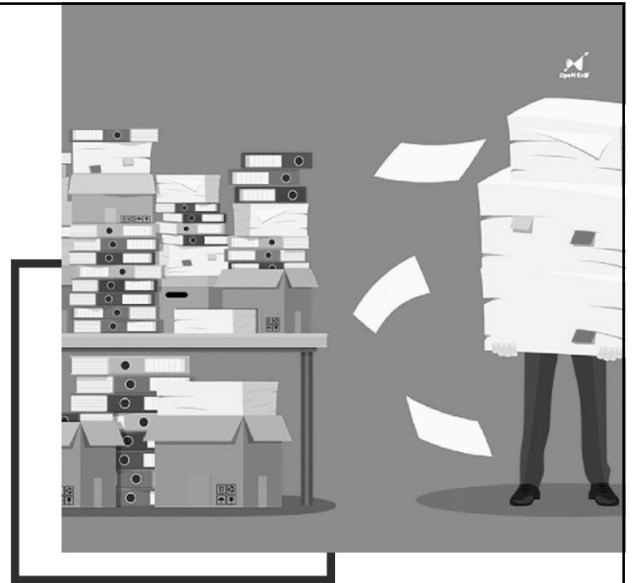
✓ Xác định hiệu lực khó khăn

VD: Thông tư 04/2007/TT-BTM hướng dẫn hoạt động xuất khẩu, nhập khẩu, gia công, thanh lý hàng nhập khẩu và tiêu thụ sản phẩm của DN FDI quy định tại Nghị định 108/2006/NĐ-CP

✓ Thông tư ban hành sau NĐ, Luật

Thông tư hướng dẫn phải được soạn thảo và ban hành để cùng phát sinh hiệu lực với nghị định, luật

Nhiều thông tư ban hành và phát sinh hiệu lực sau thời điểm có hiệu lực của luật, nghị định: VD: TT 20/2017/TT-BYT ban hành sau khi Luật Dược 2016 có hiệu lực 07 tháng

13

NGUYÊN NHÂN

Quy trình xây dựng chưa thực sự minh bạch

Doanh nghiệp ít có cơ hội đóng góp ý kiến đối với phiên bản Dự thảo cuối cùng trước khi trình kỳ

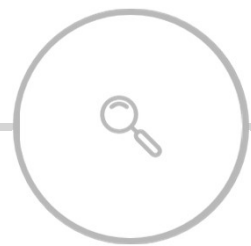
Đánh giá tác động chưa tương xứng

Các quy định tại thông tư gây vướng khi áp dụng → một phần là vì chưa đánh giá tác động hoặc đánh giá tác động chưa tương xứng

Kiểm soát TTHC, ĐKKD trong TT chưa được chú trọng

Tiêu chí xác định ĐKKD chưa rõ Luật chuyên ngành vẫn ủy quyền cho TT quy định các quy định có tính chất là ĐKKD

Tiếp nhận, xử lý vướng mắc chưa thực sự minh bạch

DN không rõ các kiến nghị của mình có được tiếp thu không, lý do không tiếp thu là gì

14

KIẾN NGHỊ

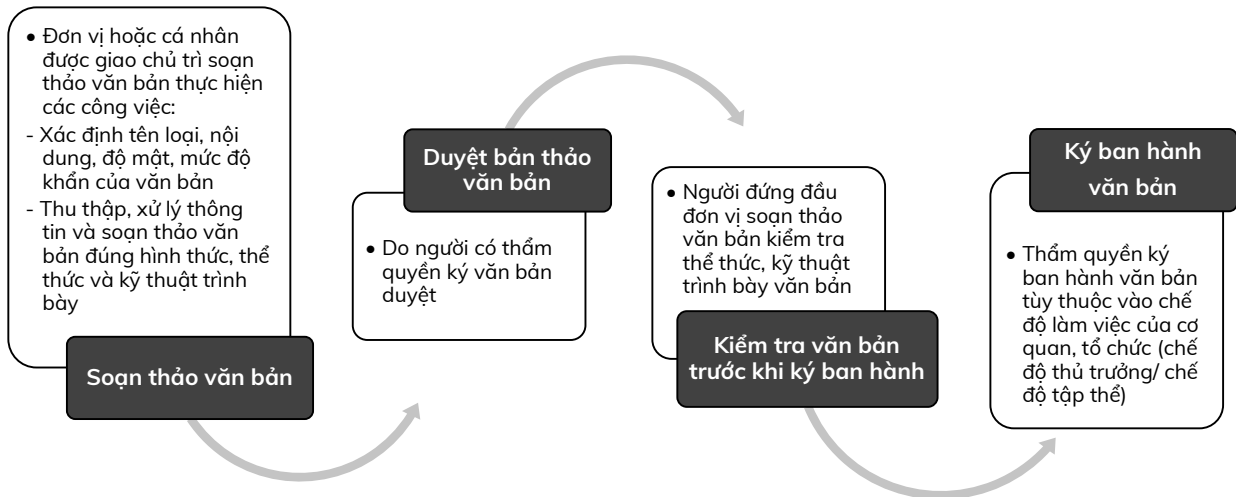
1. Minh bạch về quy trình xây dựng thông tư
2. Tiêu chí về điều kiện kinh doanh
3. Kiểm soát việc ủy quyền cho thông tư từ luật
4. Nâng cao chất lượng báo cáo RIA
5. Minh bạch về quy trình tiếp nhận phản ánh vướng mắc của doanh nghiệp

15

2. CÔNG VẤN TRONG ÁP DỤNG PHÁP LUẬT

16

SOẠN THẢO VĂN BẢN VÀ KÝ VĂN BẢN HÀNH CHÍNH

17

MỘT SỐ VẤN ĐỀ CỦA CÔNG VĂN

Công văn chứa đựng quy phạm pháp luật
Các Công văn ban hành để giải quyết tình trạng văn bản hướng dẫn chưa ban hành kịp thời điểm luật phát sinh hiệu lựcCông văn không thống nhất khi giải quyết một vấn đề
Cơ quan nhà nước khác nhau cùng diễn giải khác nhau trong việc áp dụng quy định pháp luật.Công văn không đủ độ tin cậy
DN làm theo hướng dẫn của Công văn, nhưng lại bị xử phạt?? | <ul style="list-style-type: none">Chất lượng của công văn chưa đáp ứng được yêu cầu
Nội dung chưa đủ rõ ràng
Nội dung đủ rõ ràng nhưng chưa chính xácThời hạn trả lời không ổn định
Kịp thời
Quá lâu |
|--|---|

18

KIẾN NGHỊ

- Cần có cơ chế kiểm soát tốt hơn để ngăn chặn tình trạng công văn ban hành quy phạm pháp luật
- Cần có cơ chế để tăng tính trách nhiệm của cơ quan nhà nước trong xử lý và trả lời vướng mắc của doanh nghiệp

19

TRÂN TRỌNG CẢM ƠN

BAN PHÁP CHẾ, VCCI

- 024.6683.6545/ 024.3577.0632,
- xdphapluat.vcci@gmail.com / xdphapluat@vcci.com.vn

20